Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
University of Wales Trinity Saint David

Yr Athrofa Centre *for* Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

APLP PDPA
Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg Gyda'n Gilydd Transforming Teaching Together

Cyflwyniad
ECAD4016

APLP PDPA
Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Croeso a chyflwyniad i'r modwl ac i ddatblygiad plant

Cydlynydd modwl: Tom Cox -

t.cox@uwtsd.ac.uk

Dirprwy gydlynydd: Meryl Bowen -

m.bowen@uwtsd.ac.uk

Nod

- Cyflwyniad i strwythur a chynnwys y modwl – llawlyfr, deunyddiau ar Moodle ac ati.
- Trosolwg o'r asesiad ar gyfer y modwl a sut mae'r gweithgareddau Pontio yn cyfrannu tuag at hwn.
- Dod i adnabod 'Ella'
- Datlbygiad plant, sut mae'n nhw'n datblygu ac yn dysgu?

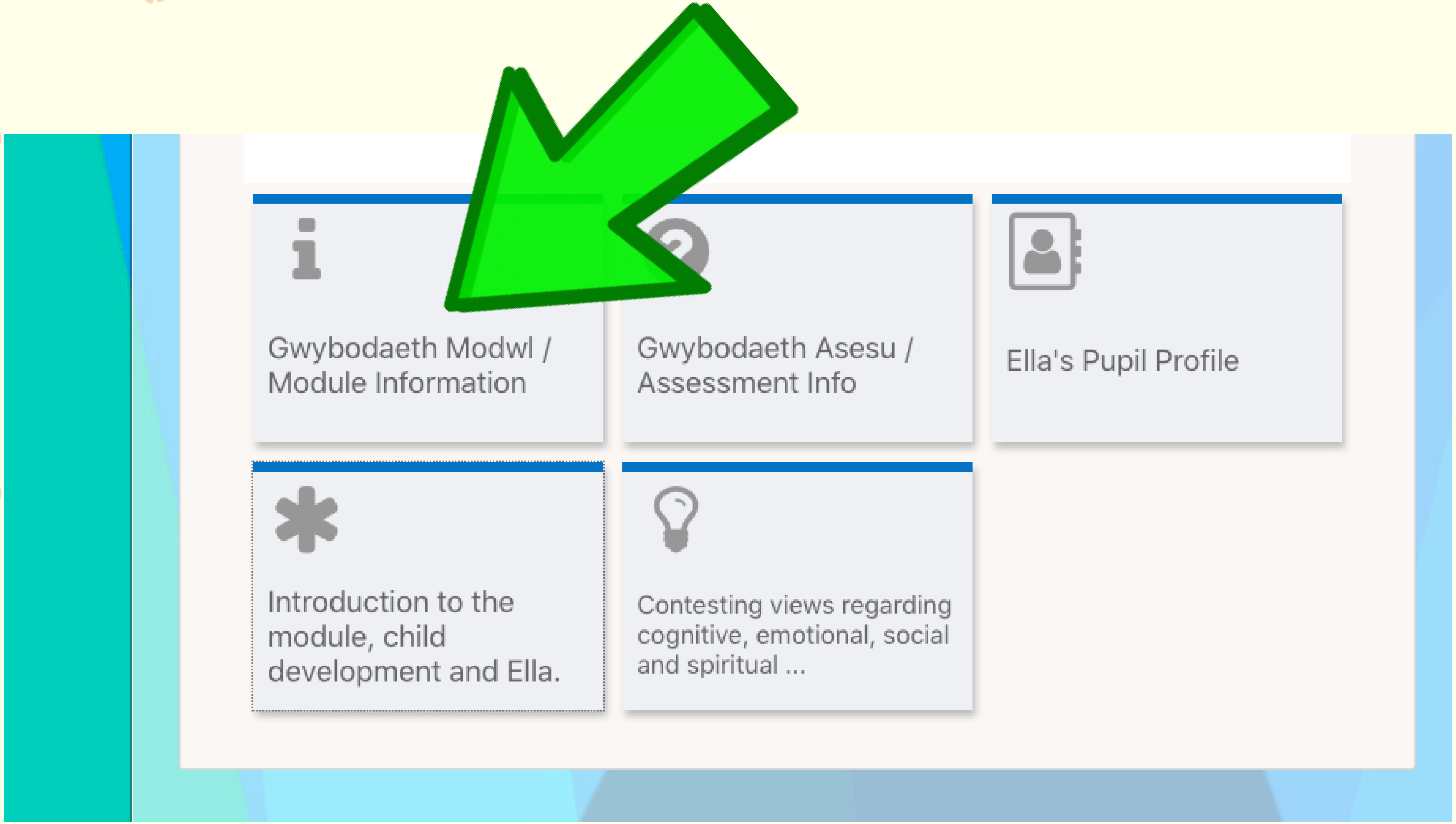

[Course: Y Dysgwr: pwy ydw i'n ei addysgu? 1/The Learner: who am I teaching? 1 (ECAD4016-C) | Home]

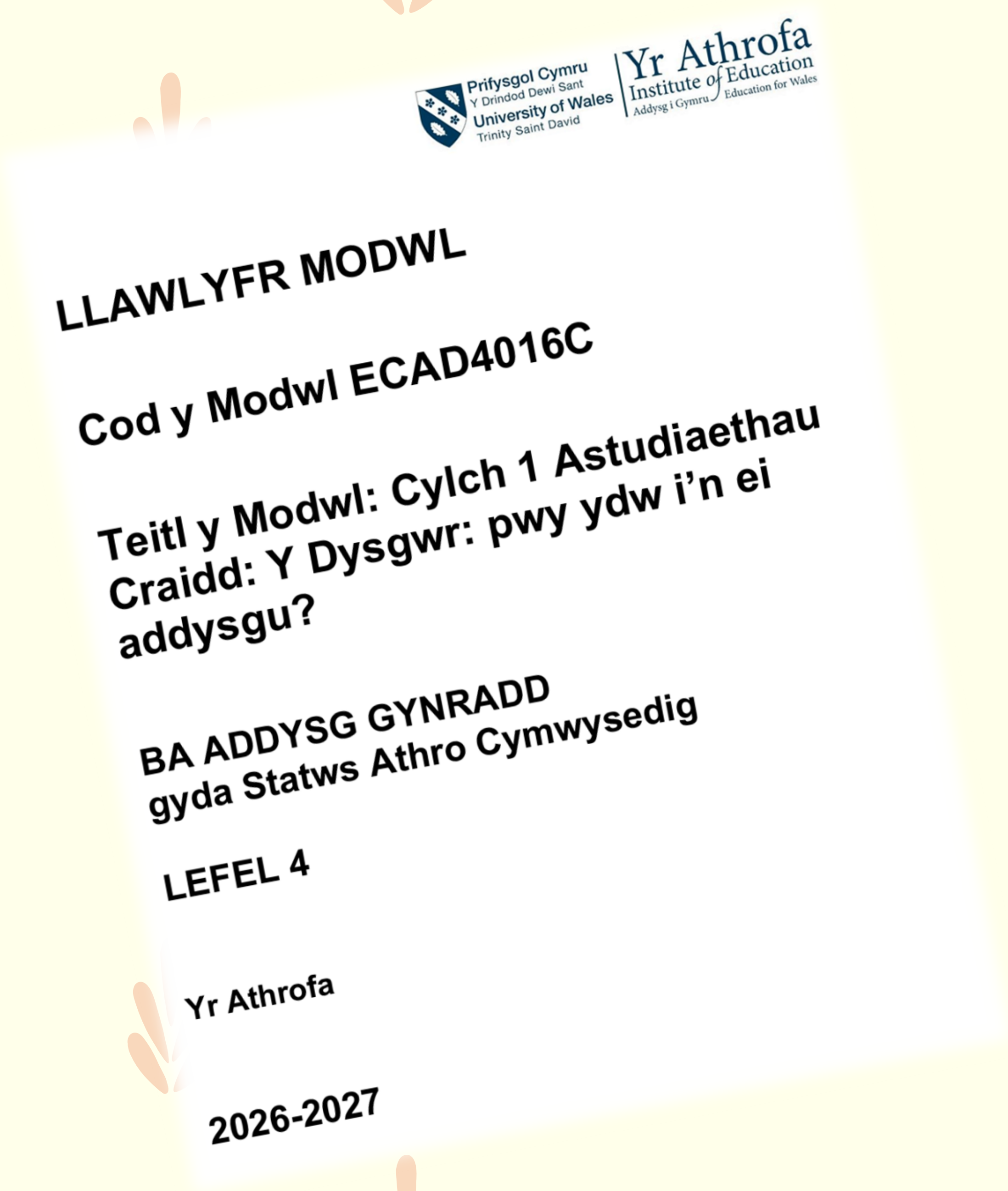
Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Institute of Education
Addysg i Gymru
Education for Wales

LLAWLYFR MODWL

Cod y Modwl ECAD4016C

Teitl y Modwl: Cylch 1 Astudiaethau Craidd: Y Dysgwr: pwy ydw i'n ei addysgu?

BA ADDYSG GYNRADD
gyda Statws Athro Cymwysedig

LEFEL 4

Yr Athrofa

2026-2027

[Tile: Gwybodaeth Modwl / Module Information | Y Dysgwr: pwy ydw i'n ei addysgu? 1/The Learner: who am I teaching? 1 (ECAD4016-C) | Home]

Pontio

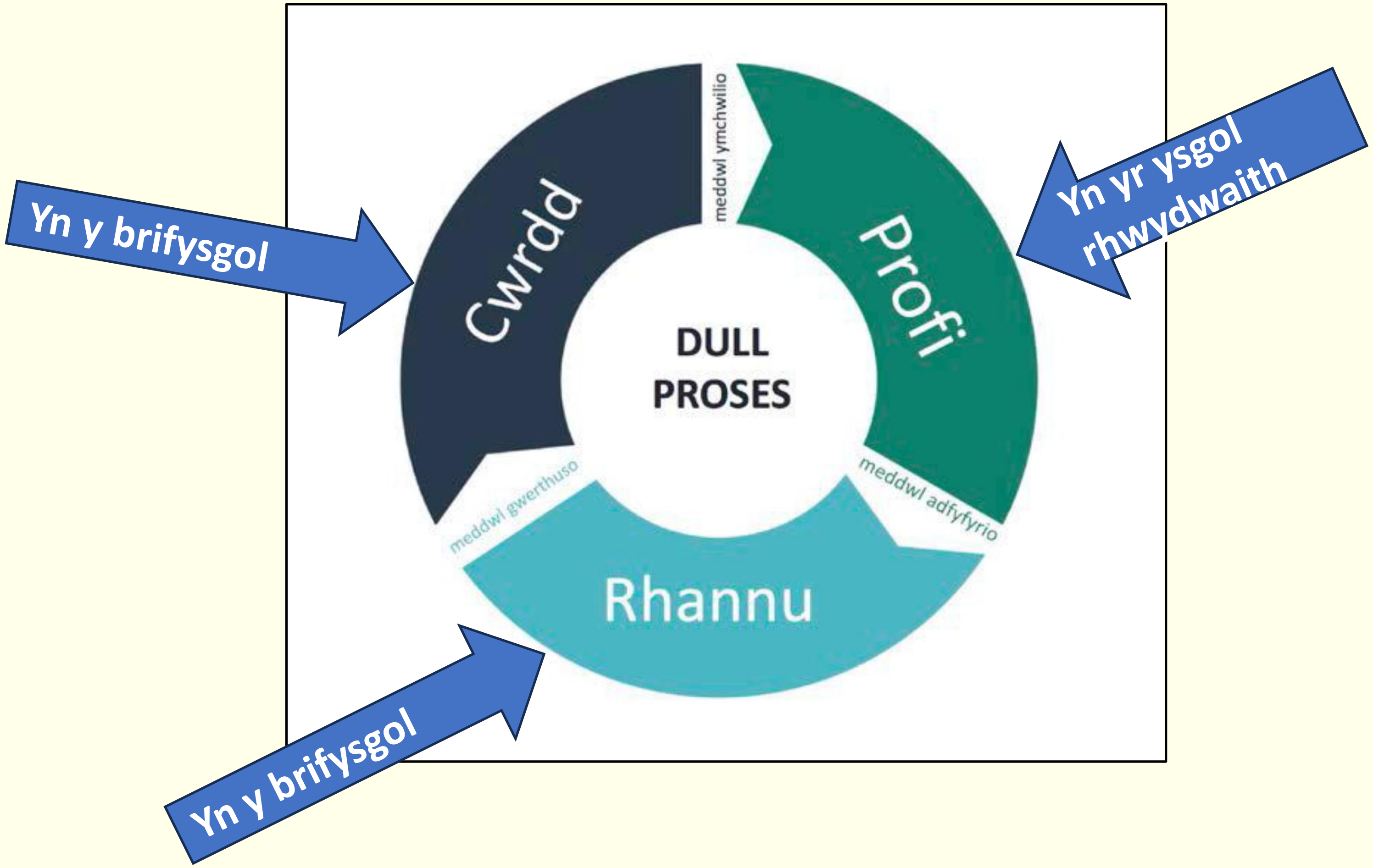
Yn y brifysgol
Cwrdd
meddwl ymchwilio
Profi
Yn yr ysgol rhwydwaith
DULL
PROSES
meddwl gwerthuso
meddwl adfyfyrio
Rhannu
Yn y brifysgol

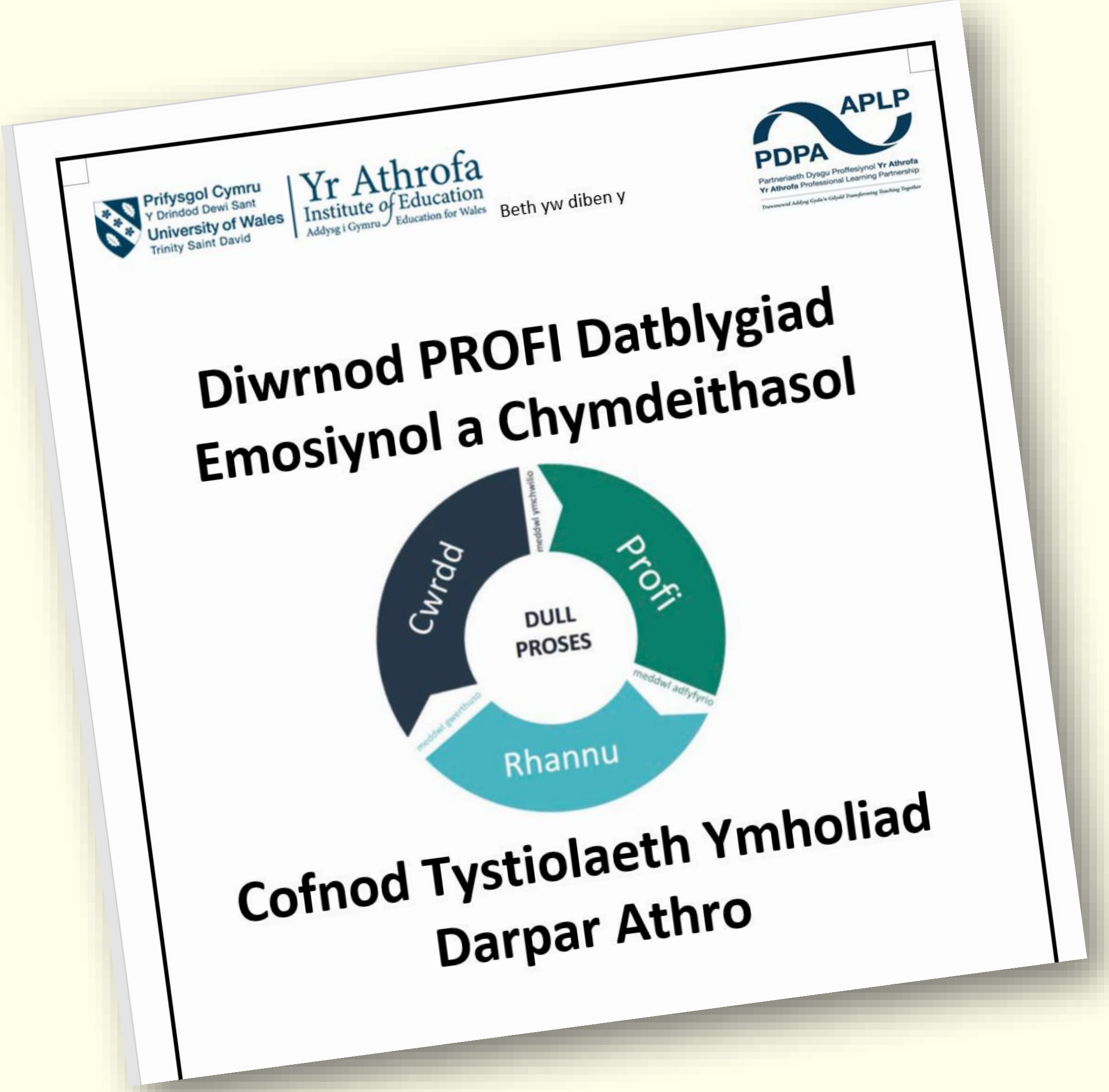

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Institute of Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Beth yw diben y

APLP
PDPA
Partneriaeth Dysgu Proffesiynol Yr Athrofa
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Diwrnod PROFI Datblygiad Emosiynol a Chymdeithasol

Cofnod Tystiolaeth Ymholiad Darpar Athro

Cofnod Tystiolaeth Ymholiad i'w ddefnyddio pan yn yr Ysgol Rhwydwaith

Tasg asesu

ASEINIAD YSGRIFENEDIG (100%)

TEITL: Gan ddefnyddio'r proffil disgybl a roddir, nodwch sut y gellid cwrdd ag agweddau penodol o ddatblygiad cyfannol y plentyn mewn lleoliad addysgol. Defnyddiwch gyfeiriadau at ddamcaniaethau perthnasol, ymchwil ac enghreifftiau o arfer rhagorol fel sail i hyn.

NIFER O EIRIAU: 2000

DYDDIAD CYFLWYNO:

<u>2/11/26 ar Turnitin 23:59</u>

Dyma Ella

- [Tile: Proffil Disgybl Ella/Ella's Pupil Profile | Y Dysgwr: pwy ydw i'n ei addysgu? 1/The Learner: who am I teaching? 1 (ECAD4016-C) | Home]

Datblygiad Plant, ym mha ffyrdd mae plant yn datblygu?

Ym mha ffyrdd mae plant yn datblygu?

Corfforol

Emosiynol

Cymdeithasol

Ieithyddol

Ymddygiadol

Ysbrydol

Gwybyddol

Personoliaeth

Meddyliwch am hyn – beth yw eich barn?

- Pryd felly mae plant ifanc yn dechrau dysgu?
- Pwy sydd yn gyfrifol am hyn?
- Ydy pob agwedd yn datblygu ar yr un pryd ac ar yr un raddfa?

Mae Y Llun Hwn gan Awdur Anhysbys wedi'i drwyddedu dan CC BY-SA

Beth sy'n dylanwadu ar ddatblygiad?

Natur – geneteg

- Nodweddion teuluol e.e. lliw gwallt/llygaid, taldra
- 23 o gromosomau (y tad a'r fam)
- ymglymiad

Magwraeth – yr amgylchedd

- Cartref
- Incwm
- Maeth
- Addysg
- Adnoddau iechyd
- Dulliau rhianta
- Cyfleoedd chwarae

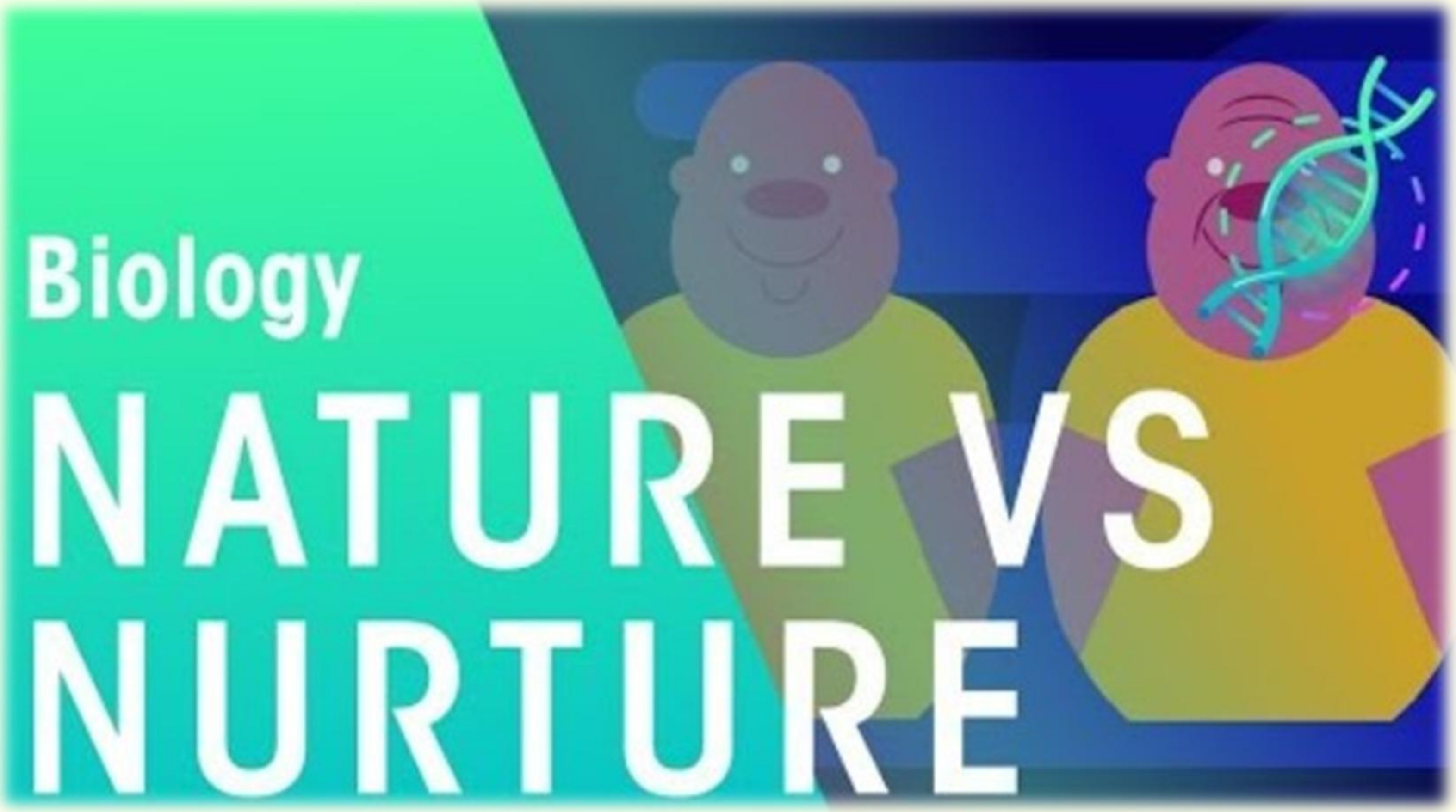

Nature vs Nurture | Genetics | Biology | FuseSchool

Ym mha ffyrdd mae plant yn datblygu?

Corfforol

Emosiynol

Cymdeithasol

Ieithyddol

Ymddygiadol

Ysbrydol

Gwybyddol

Personoliaeth

Ymddygiad

- Mae plentyn yn un oed yn annhebygol o ddeall a dysgu disgyblaeth tra bod plentyn tair oed yn debygol iawn o gael gwell dealltwriaeth o'u hymddygiad a chanlyniadau eu camymddygiad.

- Ydy athrawon weithiau'n afrealistig yn eu disgwyliadau ynghylch ymddygiad disgyblion oherwydd nad ydynt yn barod i ddeall canlyniadau eu gweithredoedd, er enghraifft?

Ymddygiad

- TASG: Pwy sy'n ymddwyn fel hyn?
- Darllenwch y datganiadau a phenderfynwch ai ymddygiad plant 2-3 neu 4-5 oed yw hyn yn eich tyb chi?

Sut mae plentyn yn dysgu?

Sut mae plentyn yn dysgu?

Drwy brofiadau

Yn aml-synhwyraidd Cyswllt emosiynol

Dadleniad (Exposure)

Llwyddiant/ methiant

Rhyngbersonol /Amhersonol

Amgylchedd

Chwarae

Faint o wahanol fathau o amgylcheddau rydyn ni'n ymgysylltu â'n dysgwyr ynddynt?

Yr amgylchedd - Diwylliant

Human development is a cultural process.

As a biological species, humans are defined in terms of our cultural participation.

We are prepared by both our cultural and biological heritage to use language and other tools and to learn from each other.

Barbara Rogoff (2003:03)

Beth yw eich barn chi?
Ydych chi'n cytuno bod y 'diwylliant' yn effeithio ar ddatblygiad plentyn?
A yw pob diwylliant yr un peth?
Sut allai unrhyw wahaniaethau mewn diwylliannau effeithio ar ddatblygiad plentyn?

Niwrowyddoniaeth

- Cyn geni – fawr ddim cysylltiadau
- Geni – 100 biliwn niwron
- Sut allwn ni greu cysylltiadau?

0-4 oed, hanfodol bwysig i wneud cysylltiadau, tanio'r niwronau hyn (niwronau coll)

Gwahanol gyfleoedd a phrofiadau

Agored i'r plentyn i wahanol fathau o weithgaredd

Rydym yn gwybod nad yw'r ymennydd yn aros yn 'statig' Mae ei 'blastigrwydd' yn caniatáu iddo wneud cysylltiadau newydd.

Bob tro y bydd profiad yn digwydd, bydd niwron yn anfon pwls atseiniol (Cemegol neu drydanol) i niwron arall. Neidio'r bwlch ac ymuno â'i gilydd.

Yn amlach mae hyn yn cael ei ailadrodd y cryfaf yw'r cysylltiad / cof

Mae Y Llun Hwn gan Awdur Anhysbys wedi'i drwyddedu dan CC BY-SA

Yr Athro Robert Winston

How We Learn - Synapses and Neural Pathways

Pwysigrwydd ailadrodd

Mae ail adrodd yn helpu i gryfhau llwybrau niwronol ar gyfer dysgu

Mae ailadrodd yn dysgu plant sut i ymarfer, meistroli a chadw gwybodaeth

Mae ailadrodd yn cynnig profiadau ymarfer ac atgyfnerthu

Mae ailadrodd yn angenrheidiol ar gyfer llwyddiant

Gwna plant ddysgu drwy ailadrodd a galw i gof

Wrth ail adrodd mae sgiliau symud a chydlyniad yn gwella

Wrth ail adrodd mae plant yn dysgu gwahaniaethu

Wrth ail adrodd mae plant yn datblygu hyder i wneud cynnydd

Mae ail adrodd yn helpu plant i fewnoli cysyniadau

Sut mae plentyn yn dysgu?

Drwy brofiadau

Llwyddiant/ methiant

Rhyngbersonol /Amhersonol

Yn aml-synhwyraidd Cyswllt emosiynol

Dadleniad (Exposure)

Amgylchedd

Chwarae

Unigryw

- Mae pob bod dynol yn unigryw o bob unigolyn arall, nid oes neb yn y byd wedi cael yr un profiadau a ni – o achos hyn mae ein atgofion a'n dealltwriaeth yn amrywio.
- Mae yna gerrig milltir cyffredinol y byddwn yn eu cyrraedd o ran datblygiad a phryfiant ond mae'r modd y gwnaethom eu cyrraedd yn unigryw i bob un ohonom.

Mae gan bawb brofiadau gwahanol o gathod!!

Sut mae plentyn yn dysgu?

Drwy brofiadau

Llwyddiant/ methiant

Rhyngbersonol /Amhersonol

Yn aml-synhwyraidd
Cyswllt emosiynold

Dadleniad (Exposure)

Amgylchedd

Chwarae

MARCHNAD

(Datblygiad Plentyn)

Ferre Laevers

John Bowlby

Maria Montessori

Albert Bandura

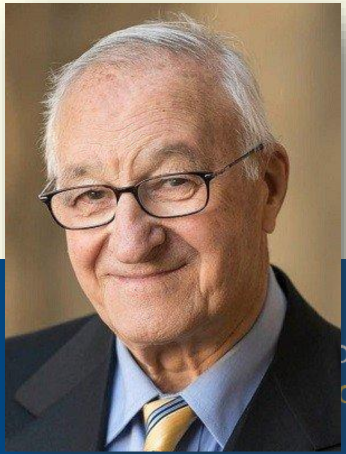

John Dewey

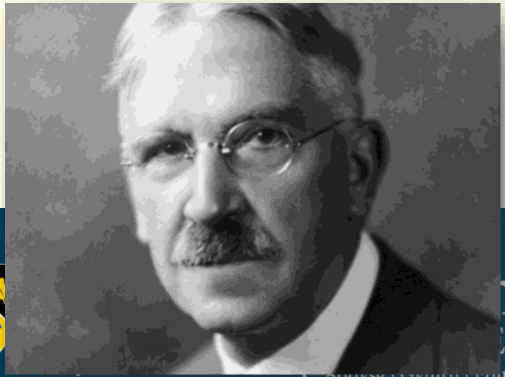

Cyfeiriadau

Beckett, C. a Taylor, H. (2010) *Human Growth and Development.* 2il Arg. Llundain: Sage. (Pennod 3) Ar gael yn: Human growth and development - Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant (Cyrchwyd: 23 Medi 2026)

Keenan, T. et al. (2016) *An introduction to child development.* 3ydd Arg. Llundain: Sage. (Pennod 10) Ar gael yn: An introduction to child development - Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant (Cyrchwyd: 23 Medi 2026)

Lindon, J. (2006) *Child development from Birth to Eight.* Llundain: National Children's Bureau.

Meadows, S. (2018) *Understanding child development*. Abingdon: Routledge. (Pennod 8) Ar gael yn: Understanding child development : psychological perspectives and applications - Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant (Cyrchwyd: 23 Medi 2026)